

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Închinare

In suflete ni-e sărbătoare sfântă. Și în inimile întinerite învie fiorii înăbușiți de chinul tănuirii. Iar doruri veșnice, de arsura cărora ni s'au prăpădit și moșii și părinții răsar în vrajă dumnezească, împlinite, luminându-ne ființă cu făcliiile Invierii.

Firea sfielnică își primenește duhul. Zarea se îmbujorează de valurile bucuriei visate. Munții își închină frunțile înzăpezite. Păraele rup cătușele de ghiață și murmură fericite cântări de înviere. Vântul își îngemânează dorurile de bine cu visurile codrilor adormiți.

Doar s'a împlinit vremea!

Iată, astăzi vin trimișii Mușatinului Ștefan și a Viteazului Mihai, vin parcălabii răspătării drepte. Vin să întemeieze împărăția noastră românească, prorocită în atâtea semne și propovăduită prin lămurite și însuflețite graiuri.

Binecuvântat vă fie pasul, voi aducători de dreptate cerească pe pământul strămoșesc!

Izbânda voastră veșnică dela Mărașești a surpat împărăția «pajurei spurcate» a cărei ghiară otrăvită ne străpunsese inima.

Glasul vostru de dreptate biruitoare a înfiorat fermecătoarea cetate a lumii — Parisul — ca nădejdele străbune.

Vitejia voastră a pus temeiul puternic ca fiecele răpite de smei-bălauri să se reînnoască pentru vecie la sinul dulce al mamei.

Veniți să întimpinăm cu închinare cucernică pe izbăvitori! Sculați-vă și ieșiți din lăcașurile suferințelor, din văltoarele lacrimilor fără seamăn, prefaceți geametul în chiot de bucurie, în imn de fericire, căci fratele cu brațul întărit de Domnul dreptății a rupt zăvoarele mucegăite și a prăbușit capiştele păgâne.

Iar voi viteji ai izbăvirii noastre, intrați în mijlocul nostru cu dragostea sfântă care vă așteaptă aici. Trei veacuri am vegheat amarnic să vă vedem intrarea biruitoare. Trei veacuri v'au chemat bătaia inimilor noastre asemenea svonului dulce ce răspândește clopotnița bisericuțelor românești. Și în așteptarea de chin adeseori s'a furșat ispita să ne răpună sufletul cu păgâna credință că: „Ardeatul n'are Dumnezeu”.

Am învins ispita diavolească, am biruit durerea, am învins moartea! Drept aceea, veniți, izbăviți și izbăvitori să ne închinăm Duhului românesc, care ne a trecut dela moarte la viață, care a luat mărtașa faptură: România mare, cântând din toată inima:

Trăiască Casa Domnitoare,
Trăiască România mare,
Și oastea 'n veci biruitoare!

Sosirea Comandamentului român în Sibiu

După știrile sosite în orele din urmă, mâne, Marți în 11/24 l. c. va sosi în orașul nostru Comandamentul trușelor române destinate pentru Sibiu, în frunte cu general. Distinșilor oaspeți li se va face primire festivă. Informațiuni în privința aranjamentului primirii se dau la Comandantul Legiunii române sibiene Str. Poplăcii (Quergasse), Nr. 7. — Observăm aici, că diferitele corporațiuni vor fi așezate în Piața mare, după un plan stabilit mai înainte.

Pe peronul gării vor aștepta: Reprezentantul Apărării naționale Comandamentul Legiunii române din loc, un pluton de onoare cu drapelul și cu muzica militară și Comandanții celorlalte Legiuni din loc; la arcu de triumf din strada Gării: Consiliul național din loc și Primarul orașului; în Piața-mare: Consiliul dirigenților români, reprezentanții și delegațiunile oficiilor publice, corporațiunilor și reuniunilor din loc, precum și delegațiunile comunelor din împrejurime, cu steagurile lor; tot în Piața mare vor fi postați elevii și elevele dela școlile române din loc, îmbrăcați în haine de sărbătoare și însoțiți de învățătorii și învățătoarele lor. — În cursul festivității, circulația pe stradele, ce vin de cătră gară spre casarma Legiunei, va fi sistată, iar schimbarea locurilor din partea publicului, interzisă.

La mormântul lui Iancu

Cât timp au dăinuit stăpânirile ungurești, de rușinoasă pomenire, nu ni s'a dat voie să punem pe mormântul lui Avram Iancu la Țebea Zărandului nici măcar un mănunchi de flori.

Banii, adunați de noi pentru a ridică o cruce acestui martir al libertății, ni s'au confiscat.

Ceice au cutezat să se apropie de mormântul lui Iancu în scop de a sărbători amintirea omului, care s'a jertfit pentru drepturi omenești, au fost dați în judecată și prigoniți într'un chip barbar.

Zădarnice au rămas protestele noastre. Noi n'am putut tămădui mințile orbitorilor de pofta mării.

Acum se vor tămădui, poate, ei înșiși, — dacă vor fi reduși între hotare, de unde să nu mai nepăciuească pe foștii lor supuși.

De aici încolo au să simțească urmașii lui Arpád, că sântem înze-

strați cu forțele trebuincioase, pentru a înfrână pe orce vecin iubitor de zarvă și turburări.

*

În 15 Decembrie ni s'a dat ca, după Alba-Iulia, să ne putem apropia și de gorunul dela Țebea.

Un parastas, slujit în biserica noastră de-acolo, a întrunit în cimiterul istoric mii de oameni, ca să aducă lui Avram Iancu prinosul de eternă recunoștință a unui neam, al cărui vis de veacuri este realizat.

Drapelul tricolor s'a desfășurat pe mormântul din Țebea.

Spania s'a alăturat la Înțelegeri. Spania nu mai este țară neutră. Guvernul dela Madrid a revocat pe reprezentantul său dela Berlin. Ambasadorul german din Madrid a plecat deasemenea. Astfel s'au intrerupt legăturile diplomatice între Spania și Germania. Prim-ministrul spaniol, Romanones, se află în Paris, unde a venit la dorința exprimată de Wilson.

Cazul dela Brănișca lângă Deva

După date autentice, scrie Libertatea din Orăștie, iată cum s'au petrecut ciocnirile între români și unguri la Brănișca:

Sâmbăta trecută după amiazi trușele de ocupație române din Deva, reg. 10 de vânători, au trimis patrule la podul de tren de peste Murăș dela Brănișca pentru asigurarea podului. În curând după sosire patrulele române au fost atacate din partea dreaptă a Murășului de gardiști unguri infanteriști și de 2 trenuri panterate, provăzute cu tunuri și mitraliere cu 200—300 gardiști. Patrulele române au primit focul și au reținut gardiștii de a trece podul pe malul stâng al Murășului, ținând foc toată noaptea până Duminecă dimineața.

Patrulele române au primit Duminecă de dimineață întăriri dela armata română din Deva și o companie dela garda română din Orăștie, au ocupat podul și l'au trecut până în gara Brănișca. Garda ungurească și trenul panterat s'au retras, ducând cu sine 2 morți și 12 răniți, lăsând un mort înapoi. Toți morții și răniții au fost unguri, dintre români nu a căzut nime și nu au fost nici răniți.

Motiv la retragerea gardei ungurești a servit și faptul că garda română din comuna Cabești din apropiere, auzind de lupte, din inițiativă proprie a atacat cu succes din spate garda ungurească. Alt motiv pentru retragerea gardei ungurești a fost și împrejurarea, că comisarul guvernial din Deva, Szentiványi, a ieșit repede la fața locului și a sfătuit garda ungurească în această direcție.

Admirabil a contribuit la succesul luptei locot. din Reg. 10 de vânători Mihai Dumitrescu și locot. de artilerie Ianculovici din Deva, care s'a ales cu chipul găurit de un gloț. Deosebit merit are și căpitanul gardei române din Orăștie Emil Lăzăroiu, la împrejurarea că atacul general nu s'a făcut asupra gardei ungurești și astfel s'au cruțat vieți în ambele părți.

După date autentice, cazul așa s'a întâmplat, iar nu cum s'a scris în foile ungurești.

Congresul inginerilor români

În urma vorbirii încinsă de tineresc avânt și cu temeuri de largi și lămurite cunoștințe, primită cu frenetice aplauze își ridică glasul în numele meseriașilor, industriașilor români din Sibiu președintele lor dl Victor Tordășianu grăind:

Onorat congres!

Pe când aduc organizatorilor congresului inginerilor români cea mai adânc simțită mulțumită și recunoștință pentru cinstea deosebită ce i s'a dat clasei noastre de mijloc de a fi reprezentată la congres, să-mi dați voie domnilor ingineri să fac o scurtă reprivire asupra trecutului acestei clase.

Românii cultivau anumite meserii încă din timpurile cele mai vechi. Istoria meseriilor ne vorbește despre așezăminte organizate d. e. în Făgăraș, unde «Țechiul» tăbăcarilor, alcătuit pe temeiul diplomelor Împăratului Carol al VI-lea și al principelui Rakotzi al II-lea, dela 1880 încoaci a fost recunoscut și numit «Reuniunea română de argăsitori din Făgăraș», ear în Hațeg, la începutul grănițeriei, s'a înființat «Societatea meseriașilor români a tâlparilor și cismarilor din Hațeg», anume pe temeiul diplomei date la 1672 de principele transilvan Mihail Apafi. Societatea dela 1875 încoaci, pe temeiul aceluiași diplome, își primește aprobarea statutelor. La anul 1808, familia Grecu, originară din Macedonia, întemeiază «Societatea tăbăcarilor din Porcești».

Cu toate acestea însă până pe la anii 1860 abia putem vorbi de o clasă consolidată a meseriașului român. Până la aceea epocă poporul nostru să compună mai numai din țărani (agricultori, păstori și zileri) și din puținii așa ziși inteligenți (învățători, preoți și câțiva funcționari publici de stat).

Oamenii cu înțelegere pentru viitorul neamului, căruia îi lipsia așa dar una din cele mai importante părți constitutive, îi lipsia clasa de mijloc, și-au luat de problemă a vieții să creieze, să deie ființă acestei clase, lucru, ce eră cu atât mai ușor de dus la îndeplinire, cu cât românul dela natură este înzestrat cu aptitudini și cu aplicare spre meserii.

Cum măiestrii de naționalitate română lipseau, eră natural, ca fiitorul măiestru român să iasă de sub mână măiestrului străin de limba, străin de obiceiurile și de întreagă ființa meseriașului român.

S'a ivit deci necesitatea arzătoare a unui așezământ, care, pe fiitorul sodal și măiestru român nu numai să nu-l lase în mâna sorții, dar în același timp să-l și ferească de puțința de a se înstrăina de naționalitatea sa.

Soluțiunea s'a găsit în așa zisele Insoțiri sau Reuniuni de meseriași.

Nemuritorul protoiereu, asesorul consistorial Nicolae Cristea, încurajat de marele și nemuritorul Andrei baron

